

ASGARİ ÜCRETLİ İŞÇİLERİ BEKLEYEN TEHLİKE

Aydınlık Gazetesi, 9 Ekim 2018

Yıldırım Koç

Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE) 2018 Eylül sonu itibariyle yılda 24,52 oranında arttı. Aynı dönemde Üretici Fiyatları Endeksindeki artış ise yüzde 46,15.

Bu verilere göre, Ocak-Eylül döneminde tüketici fiyatları yüzde 19,37 oranında arttı. Diğer bir deyişle, 1 Ocak 2018 tarihinde 1603 lira olan asgari ücretin satınalma gücü 1343 liraya geriledi; asgari ücretlinin gerçek ücreti 2018 yılında 9 aylık dönemde yüzde 16,23 oranında azaldı. Önümüzdeki aylarda yıllık fiyat artış oranı daha da yükseldiğinde, asgari ücretlilerin gerçek gelirlerindeki düşüş daha da artacak.

ASGARİ ÜCRETİ AKP DÖNEMİNDE NASIL GELİŞTİ?

AKP iktidarları döneminde asgari ücretin satınalma gücü önemli ölçüde arttı. Sayılarının 6-7 milyon dolaylarında olduğu tahmin edilen asgari ücretli işçiler, herhangi bir eylem yapmadan, taş atıp kolları yorulmadan, asgari ücretin satınalma gücünü artırdılar. Bunda belirleyici olan, bu büyük kitlenin oy gücüydü. Örneğin, 2015 yılında net 1000 lira olan aylık asgari ücretin 1 Ocak 2016'da 1300 liraya çıkarılması, 6-7 milyon asgari ücretlinin eylemiyle değil, bu büyük kitlenin Kasım 2015 milletvekili genel seçimlerinde AKP'ye oy vermesini sağlamak amacıyla yapıldı.

2002 yılı Aralık ayında aylık asgari ücret brüt 251 liraydı. 2018 Ekim ayında aylık asgari ücret brüt 2029 lira.

2002 Aralık – 2018 Eylül döneminde brüt asgari ücret 8,09 katına çıkmış.

Peki, bu dönemde tüketici fiyatları ne kadar arttı?

2002 Aralık'ından 2018 Eylül sonuna kadarki dönemde fiyatlar 4,56 katına yükseldi.

Buna göre, gerçek brüt asgari ücret, diğer bir deyişle, asgari ücretlilerin satınalma gücü, 2002 Aralık'ından 2018 Eylül sonuna kadar yüzde 77,5 oranında arttı. 2018 yılındaki düşüşe rağmen, AKP iktidarları döneminde asgari brüt ücretteki gerçek artış, yüzde 77,5.

ASGARİ ÜCRETLİYE KÖTÜ HABER

IMF Yürütme Kurulu 30 Nisan 2018 tarihinde Türkiye Raporu'nu kabul etti. 83 sayfalık bu raporda şöyle deniyor: "Asgari ücrette gelecekte yapılacak artışlar beklenen enflasyonla bağlantılı kılınmalı ve üretkenlik artışlarına bağlanmalı." (IMF, Press Release No.18/152, April 30, 2018, s.14)

Bunun anlamı şu: Bu yıl sonunda Asgari Ücret Tespit Komisyonu toplandığında, 2019 yılında uygulanacak asgari ücretin belirlenmesinde 2018 yılında gerçekleşen yüksek fiyat artışları değil, hükümetin 2019 yılı için hedeflediği düşük fiyat artış oranı dikkate alınacak. Diğer bir deyişle, asgari ücret artışı, gerçekleşen enflasyonun çok altında belirlenecek.

Diyebilirsiniz ki, bizim yöneticilerimiz IMF'yi dikkate almaz.

Maliye ve Hazine Bakanı'nın açıkladığı Yeni Ekonomi Politikası, IMF'nin 30 Nisan 2018 tarihinde açıkladığı Türkiye raporu doğrultusunda hazırlanmış. İngilizce biliyorsanız ve üşenmezseniz, IMF'nin internet sayfasına girin ve IMF Raporu ile Yeni Ekonomi Programı'nı karşılaştırın.

ASGARİ ÜCRET TESPİT KOMİSYONU NASIL OLUŞACAK?

Sendikacılarımızın gözden kaçırdığı önemli bir değişiklik bu yıl Temmuz ayında 700 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (M.145) ile yapıldı.

Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nun kimlerden oluşacağı, 4857 sayılı İş Kanununun 39. maddesinde belirtilmişti. 700 sayılı KHK ile bu fıkra yürürlükten kaldırıldı. Asgari Ücret Yönetmeliğinde komisyonun bileşenleri belirtiliyor; ancak Bakanlık tarafından bu yönetmelikte her an istenen değişiklik yapılabilir. Konfederasyonlardan bu konuda bir tepkinin gelmemesi de ilginç.

Bakalım bugüne kadar taş atıp kolları yorulmadan gerçek ücretleri artan asgari ücretliler, bu yeni saldırı sonrasında ne tür tepkiler verecek.